

Лекція 7

Оцінка наукової діяльності. Авторське право.

Яворський Володимир Антонович
2018 рік

Оцінка наукової діяльності

Аспекти:

- Оцінка результативності наукової діяльності
- Оцінка якості результатів наукової діяльності
- Оцінка заявок на виконання наукових проектів
- Оцінка рівня організації наукової діяльності

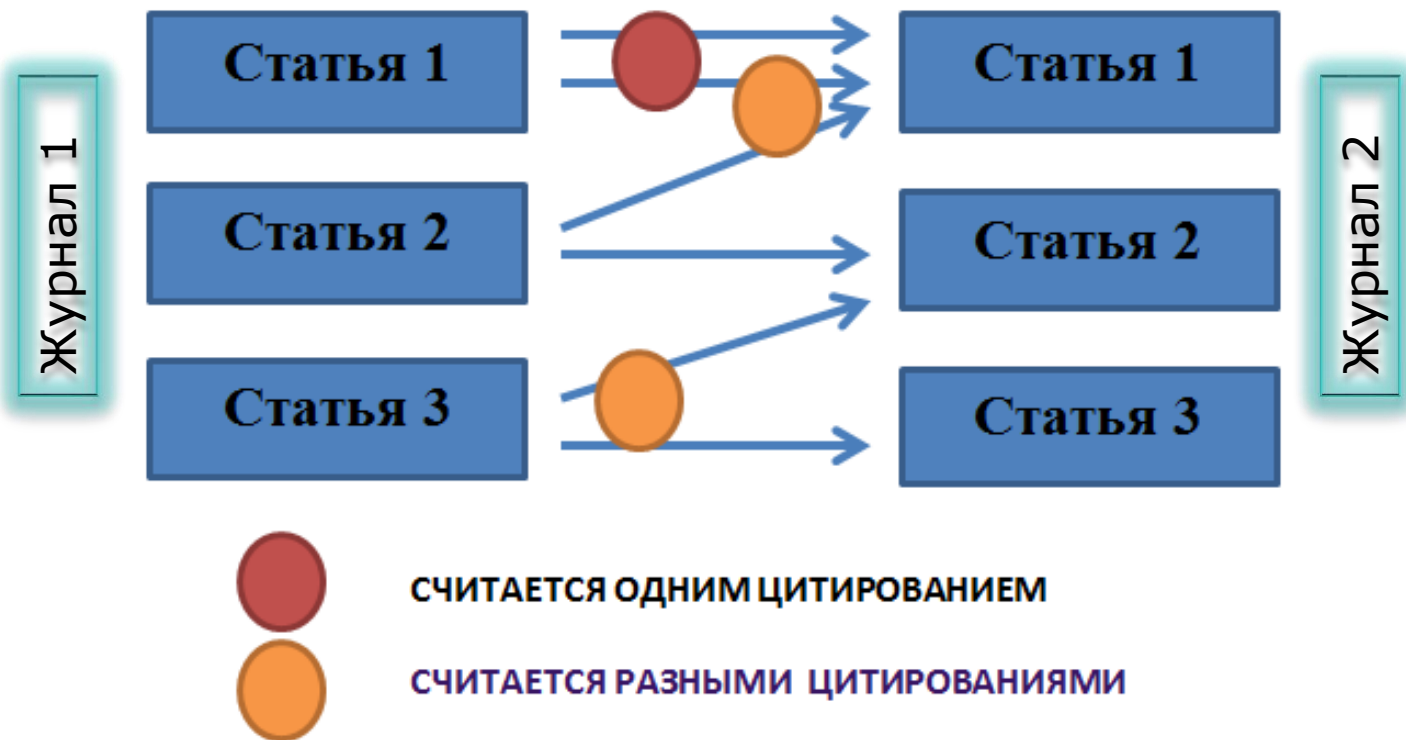
Перед публікацією готової роботи

- Перевірити написання авторів, назви установи(та її скорочення англійською)
- Визначити наукові видання, які публікують за подібною тематикою
- Публікація матеріалів в визнаному виданні, аби якнайбільше фахівців галузі могли ознайомитися з Вашими даними
- Вберегтися від хижих видань:
архів оманливих метрик
<http://web.archive.org/web/20170111172311/http://scholarlyoa.com/other-pages/misleading-metrics>

Традиційна наукометрія

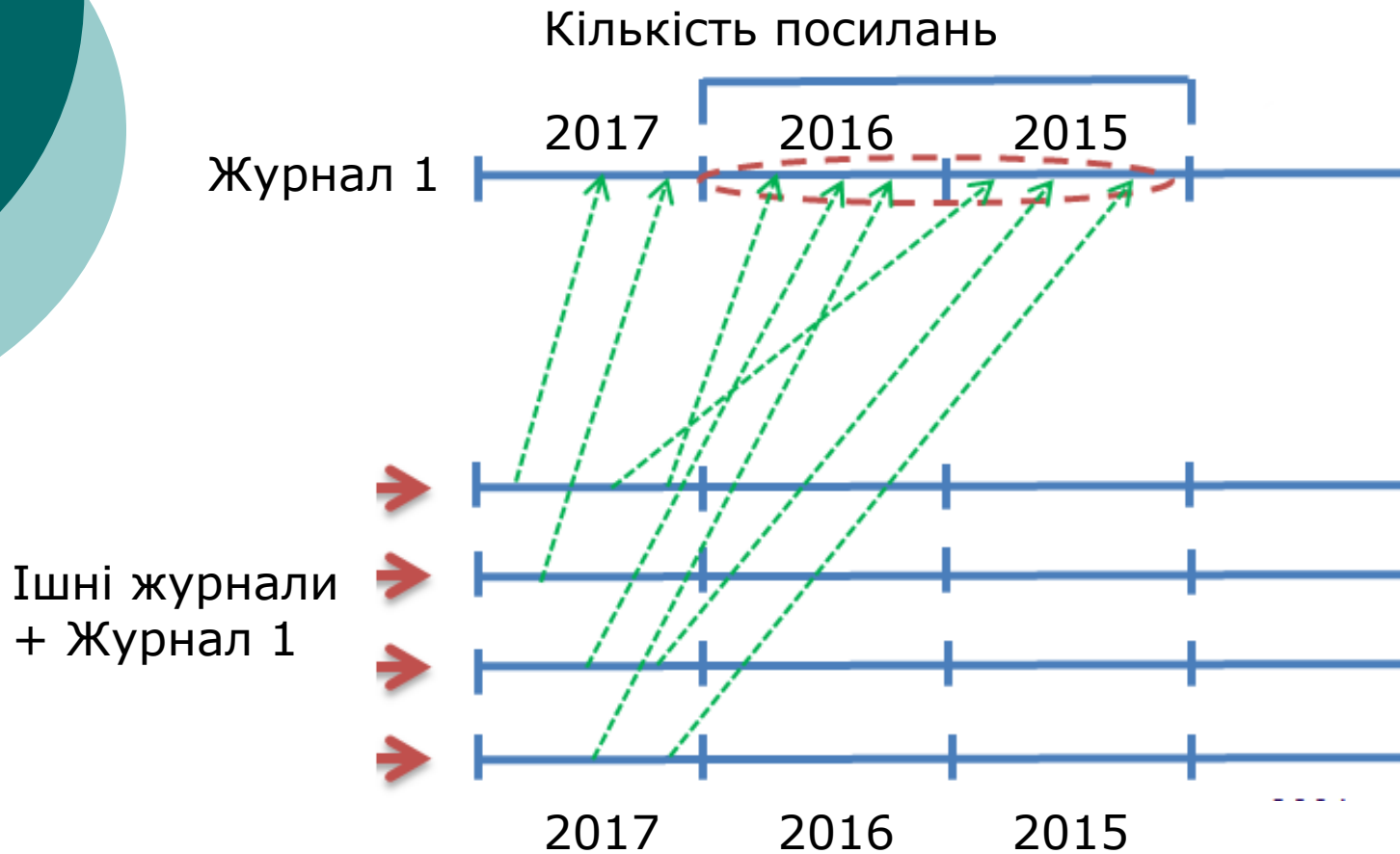
- Індекс посилань (ІС) – кількість пристатейних посилань на праці, де вчений є автором.
- Імпакт-фактор (ІФ) – показник важливості журналу для певного поля наукової діяльності; «рейтинг» журналу.
- Індекс Хірша (НІ) – показник важливості публікацій певного дослідника; «рейтинг» автора.

Підрахунок посилань

(Писляков, 2005)

Класичний імпакт-фактор

Відношення числа посилань, що одержав журнал у поточному році на статті, опубліковані в цьому журналі в попередні два роки, до числа статей, опублікованих у цьому журналі в ці ж два попередні роки.

Ранги журналів

Щорічно розраховуються ресурсом «Journal citation report» (JCR), який входить до складу бібліографічних сервісів «Web of Knowledge» (частиною яких є також «Web of Science»)

➤ <https://jcr.incites.thomsonreuters.com>

<div>Go to Journal Profile</div> <div>Master Search</div> <div>Compare Journals</div> <div>View Title Changes</div> <div>Select Journals</div> <div>Select Categories</div>	Journals By Rank		Categories By Rank		
	Journal Titles Ranked by Impact Factor				Show Visualization +
	Compare Selected Journals		Add Journals to New or Existing List		Customize Indicators
	Select All	Full Journal Title	Total Cites	Journal Impact Factor	Eigenfactor Score
	☐	1 NATURE REVIEWS NEUROSCIENCE	33,792	29.298	0.07244
	☐	2 BEHAVIORAL AND BRAIN SCIENCES	7,873	20.415	0.01286
	☐	3 TRENDS IN COGNITIVE SCIENCES	21,382	17.850	0.04719
	☐	4 NATURE NEUROSCIENCE	51,112	16.724	0.15468

Наукометричні індекси журналів

NEURON

ISSN: 0896-6273

CELL PRESS

600 TECHNOLOGY SQUARE, 5TH FLOOR, CAMBRIDGE, MA 02139

USA

[Go to Journal Table of Contents](#)

[Go to Ulrich's](#)

Titles

ISO: Neuron

JCR Abbrev: NEURON

Categories

NEUROSCIENCES - SCIE

Languages

ENGLISH

24 Issues/Year;

Key Indicators

Year ▼	Total Cites Graph	Journal Impact Factor Graph	Impact Factor Without Journal Self Cites Graph	5 Year Impact Factor Graph	Immediacy Index Graph	Citable Items Graph	Cited Half-Life Graph	Citing Half-Life Graph	Eigenfactor Score Graph	Article Influence Score Graph	% Articles in Citable Items Graph	Normalized Eigenfactor Graph	Average JIF Percentile Graph
2015	78,507	13.974	13.169	16.092	2.927	385	8.3	6.8	0.22223	8.421	80.00	25.32...	97.852
2014	77,446	15.054	14.298	16.839	3.221	399	8.2	6.8	0.22320	8.682	84.46	24.99...	97.817
2013	71,989	15.982	15.111	16.485	2.902	369	8.1	6.7	0.22596	8.682	83.47	24.90...	98.611
2012	69,526	15.766	15.000	16.403	2.603	348	8.0	6.9	0.22819	8.763	82.76	Not A...	98.214
2011	64,092	14.736	13.893	15.710	3.052	327	7.7	6.3	0.22750	8.508	85.02	Not A...	98.156
2010	59,032	14.027	13.201	14.927	2.579	302	7.4	6.1	0.23746	8.265	87.00	Not A...	97.609

Імпакт-фактор: недоліки

- Затримка у часі: імпакт-фактор за 2017 рік може бути опублікований тільки у 2018 році після індексування журналів 2017 року
- Нові журнали можуть отримати імпакт-фактор не раніше ніж за три роки
- Різниця типів документів в формулі IF
- Кількісний критерій посилань не враховує контекст посилань – хвалять або заперечують
- Значна залежність від області науки

Альтметрики Scopus

- SNIP («Source-Normalized Impact per Paper», Moed H.F.)
враховується потенціал цитування (середня довжина списків посилань в «навколишніх» статтях)
- SJR («SCImago Journal Ranking»)
зважений індекс; вага посилань залежить від наукової області і престижності журналу, де відбулося посилання.
- Додаткові параметри Journal Analyser
 - Загальна кількість посилань по роках
 - Загальна кількість статей по роках
 - Доля непроцитированих статей
 - Доля оглядів в загальній кількості статей
 - Можливість розрахунку показників за вирахуванням самопосилань

https://journalmetrics.scopus.com/

Refine titles ⓘ

ⓘ CiteScore 2015 methodology ⬇ Download all metrics

Refine by subject areas...

Search titles...

2015

Show more filters

Neuroscience X

Showing 605 titles

Clear Filters

CiteScore metrics calculated on **31 May, 2016**. SNIP and SJR calculated on **27 April, 2016**

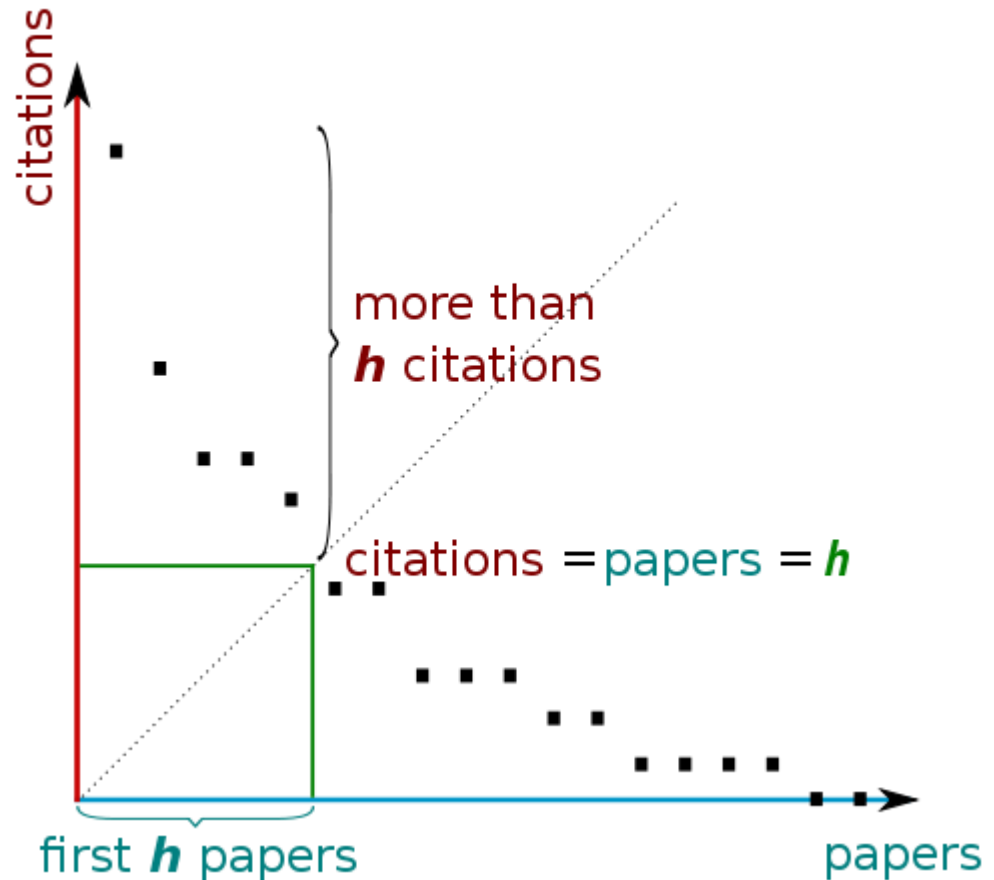
ⓘ	Title	CiteScore ▼	CiteScore Percentile	CiteScore Rank	Citations 2015 ⚙	Documents 2012-14 ⚙	% Cited	SNIP	SJR
1	Annual Review of Neuroscience <i>General Neuroscience</i>	21.82	99%	1/101	1,658	76	99%	5.646	16.725
2	Nature Neuroscience <i>General Neuroscience</i>	13.39	98%	2/101	11,969	894	82%	3.521	13.558
3	Nature Reviews Neuroscience <i>General Neuroscience</i>	13.28	97%	3/101	6,255	471	49%	7.665	21.499
4	Trends in Neurosciences	12.34	96%	4/101	2,998	243	90%	3.187	8.361

Альтернативні метрики

- **SNIP** = кількість посилань / потенціал посилань
 - Публікаційне вікно 3 роки; вікно посилань 1 рік.
 - Індивідуальна область науки – усі статті, опубліковані в поточному році, які хоча б раз посилалися на випуски журналів за останні 10 років – навколишнє середовище журналів.
 - Для визначення потенціалу посилань підраховується середня довжина списків літератури в «навколишніх» статтях за 3 останні роки.
- **SJR** – посилання із журналів з високим цитуванням мають більшу вагу
 - на старті кожен журнал отримує вагу («престиж»), що дорівнює одиниці. Журнал «ділить» свій одиничний престиж між усіма посиланнями, які він «посилає» іншим журналам, а якщо цей журнал цитували інші журнали, до нього надходить «прийнятий» престиж. На наступному кроці ітерації вже нове значення престижу знову ділиться між іншими журналами (і так до сталого стану).

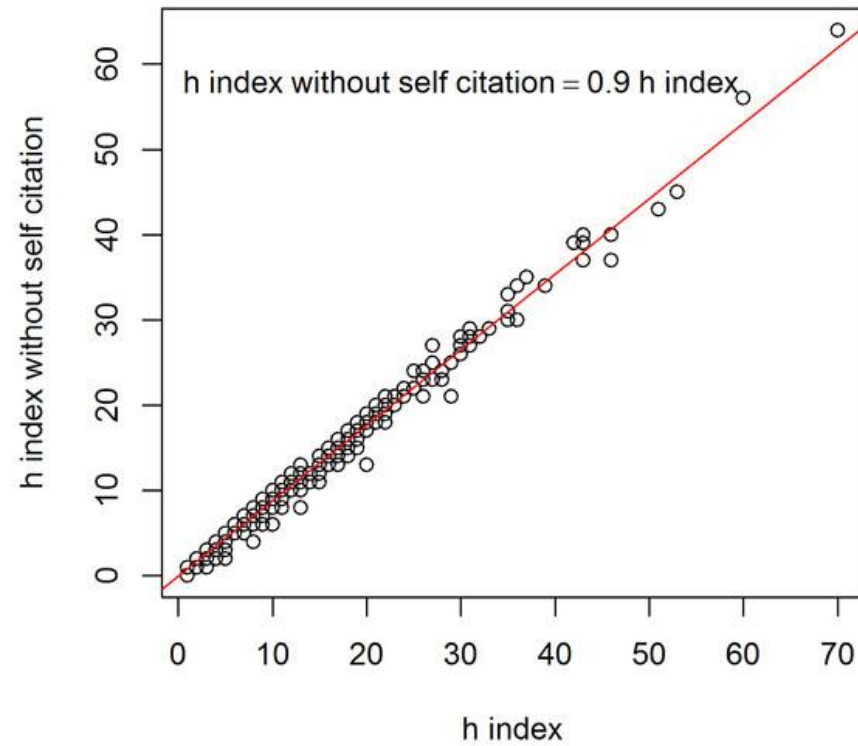
Індекс Хірша (J.E.Hirsch, 2005)

- Автор має індекс Хірша 5, якщо 5 його статей мають не менше 5 вхідних посилань кожна.
- В США:
ІН 18 - професор
ІН 45 – академік

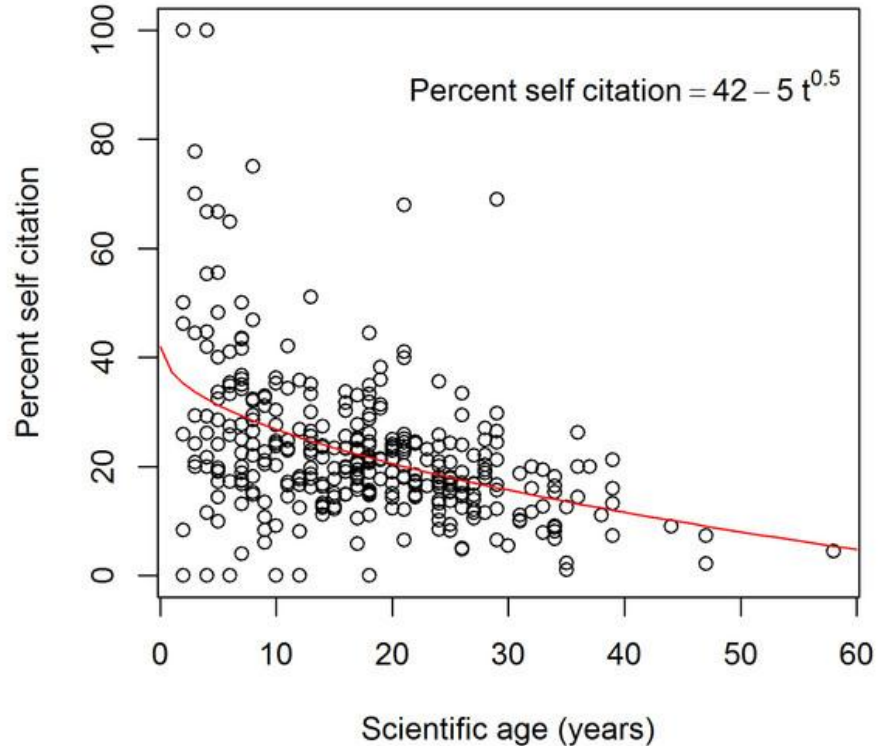

Самопосилання (self citation)

(a)

(b)

Модифікації індекса Хірша

- **Individual h -index (original)** – поділ стандартного h -індекса на середню кількість авторів в статтях, які входять в Хірш-ядро публікацій. Мета – зменшити вплив на h -індекс числа співавторів публікацій, яке значно відрізняється в різних областях знань.
- **Individual h -index (PoP variation)** – обрахунок h -індекса, що замість повного числа посилань кожної статті використовується відношення посилань до кількості авторів публікації.

Модифікації індекса Хірша

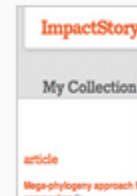
- ***g-Index*** – найбільше ціле число публікацій ***g***, які разом набрали **g^2** посилань. Виправляє недолік ***h***-індекса: «якщо стаття входить в перелік найбільш цитованих статей, то це ніяк не враховується»
- ***a-Index*** – середня кількість посилань на статті, що входять в Хірш-ядро
- ***m-Index*** – медіана числа посилань статей, що входять в Хірш-ядро
- ***i-Index*** – індекс наукової організації, де ***i*** вчених мають індекс Хірша не менше ***i***.

Альтметрики (altmetrics)

альтернативні наукометричні показники

Google Scholar
ResearchGate
Mendeley
Zotero
Altmetric
Lagotto
PlumX

ImpactStory

Crowdometer

CrowdoMeter

Tweets Results About

ImpactStory is a Web-based

CrowdoMeter is a web tool that displays tweets related to a specific topic or keyword.

ScienceCard

PLoS Impact Explorer

The PLoS Impact Explorer allows you to browse and explore conversations collected from social media platforms like Twitter and Facebook, providing a visual representation of the impact of published research.

Складові частини заявки на фінансування (гранту)

- Анотація проекту (резюме) – короткий зміст заявки, її основна суть
- Вступ/опис організації (introduction) – основна мета організації, досвід, кваліфікація співробітників
- Problem Statement or Needs Assessment – опис проблеми, необхідності її рішення та актуальність
- Мета та завдання проекту (Goals and Objectives) – чому проект вартує і які кошти на його реалізацію у певних часових проміжках
- Methods – опис видів діяльності, потрібних для досягнення мети проекту

Складові частини заявки на фінансування (гранту)

- Estimated Results – очікувані результати при реалізації проекту
- Evaluation and Reporting – кількісні та якісні показники, критерії досягнення намічених результатів
- Future or Other Necessary Funding – опис розвитку проекту після закінчення гранту
- Budget – детальна схема витрат по проекту з коментарями
- Резюме основних виконавців проекту (кваліфікація, опис роботи)
- Attachments – додатки, які пояснюють зміст заявки

Конкурсний відбір заявок на фінансування НДР

Критерії:

- Наукова і практична значимість наукової або науково-технічної проблеми, відповідність основним напрямкам наукових досліджень
- Підтримка наукових досліджень провідними групами вчених
- Участь викладачів, докторантів, аспірантів, молодих вчених, студентів у виконанні НДР
- Використання результатів НДР в освітньому процесі
- Наявність необхідних матеріально-технічних ресурсів та відповідний кадровий рівень наукового колективу

Фактори наукової результативності

Фактор	Якість фактору	Характеристика фактору
Новизна результатів	Висока	Принципово нові результати, нова теорія, нові закономірності
	Середня	Деякі нові закономірності, методи, способи, які дозволяють створити принципово нову продукцію
	Недостатня	Рішення на основі простих узагальнень, аналізу зв'язку факторів, поширення відомих принципів на нові об'єкти
	тривіальна	Опис окремих факторів, поширення раніше отриманих результатів, реферативні огляди
Глибина наукової проробки	Висока	Виконання складних теоретичних розрахунків, перевірка на великій вибірці даних
	Середня	Невисока складність розрахунків, перевірка на незначній вибірці даних
	Недостатня	Прості розрахунки, експеримент не проводився

Організація ефективної наукової діяльності

Наукові організації виконують:

- Тематичне планування і визначення пріоритетів
- Підтримку наукових шкіл і колективів, які займають передові позиції
- Залучення фінансування із різних джерел
- Організацію експертизи наукових тем
- Утворення систем колективного користування і централізованого обслуговування наукових колективів обладнанням і матеріалами
- Контроль за організацією наукових досліджень, втіленням інноваційних проектів, розвитку наукової і експериментально-виробничої бази
- Вивчення закордонного досвіду, проведення конференцій і семінарів.

Що таке інтелектуальна власність?

- Права на торгові марки, дизайн і моделі.
- Авторські права на літературні твори, музикальну продукцію, наукові роботи, твори живопису, фільми, бази даних, публікації і програмні продукти.
- Патенти на винаходи.

Авторське право

© – "All rights reserved"

Законодавчі акти:

- Закон України "Про авторське право і суміжні права"
- КК України, стаття 176 «Порушення авторського права і суміжних прав» *від 1700 грн + конфіскація*
- КК України, стаття 177 «Порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію» *від 3400 грн + конфіскація; максимум – позбавлення волі на 6 років.*
- Бернська конвенція про охорону літературних и художніх творів
- Всесвітня (Женевська) конвенція про авторське право

Авторське право

- Інтелектуальна власність – результат творчої праці плюс право на її використання;
- Творчість – це процес, вартий копіювання (**copyright**).
- Автор – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір.
- Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування.
- Виключне майнове право на службовий твір належить роботодавцю, якщо інше не передбачено трудовим договором (контрактом) та (або) цивільно-правовим договором.

Авторське право

Права автора:

- Автор завжди є фізичною особою
- Автор має виключне право на виконання свого твору
- Право авторства є невід'ємним
- Авторство твору не залежить від носія
- Заборонено вказувати ім'я автора, якщо він того не бажає

**Чи можливо посилатися на
неопубліковану статтю?**

Об'єкти права інтелектуальної власності

- твори науки, літератури і мистецтва, а також комп'ютерні програми та бази даних;
- об'єкти суміжних прав – виконання, фонограми, відеограми, передачі організації й мовлення ;
- об'єкти і права промислової власності (об'єкти, які використовуються у виробництві) – винаходи, промислові зразки, корисні моделі, комерційна таємниця (ноу-хау);
- засоби індивідуалізації учасників цивільно-правового обороту, їх продукції, робіт та послуг – комерційні найменування, торговельні марки, географічні зазначення;
- нетрадиційні об'єкти – сорти рослин, породи тварин, топографії інтегральних мікросхем.

Авторське право

Спеціальні об'єкти:

- **Службовий твір**(винахід) – створення твору в рамках виконання службових обов'язків.
- **Переклад тексту на іншу мову** : технічний, синхроний, художній – **суміжні права**
- **Компіляція даних (база даних)** – підбір і розташування частин якої є творчою працею, на сукупність творів поширюється авторське право

Авторське право

Правила цитування:

- **Епіграф** – справа, курсив, вказується автор вислову.
- **Цитата** – в кавичках, далі в скобках вказується автор. «Великий класик».
- **Переказ** – вказується автор, наводиться посилання на бібліографію або Web-сторінку
- **Перепечатка матеріалу** – вказується автор и місце розташування оригіналу
- **Підручники** – тільки автор

Правила цитування

- Якщо в Вашому творі присутні матеріали із творів інших авторів, необхідно зробити посилання на оригінал.
- Багато сайтів, які надають послуги платної підписки на новини, забороняють безоплатну перепечатку своїх матеріалів або обмежують її обсяг.
- Посилання на джерело на сайті може вести на оригінальну **статтю** або на **головну сторінку** сайту.

Авторське право

Мережева бібліотека – розміщення творів без запиту дозволів у авторів.

Вимоги:

- Відкритий лист до авторів
- Некомерційне використання
- Видалити матеріал за першою вимогою

Чому закрили ex.ua?

Права автора

- Розмір винагороди визначається не часом, витраченим на створення цього твору, і навіть не його якістю і цінністю, а попитом на твір в процесі використання
- Порушення *немайнових* прав автора називається плагіатом.
- Порушення *майнових* прав автора називається контрафакцією або піратством.

Авторське право

Відповідальність за порушення:

- відшкодування моральної (немайнової) шкоди, завданої порушенням авторського права і (або) суміжних прав.
- відшкодування збитків, виплата компенсації.
- заборону опублікування творів, їх виконань чи постановок, випуску примірників фонограм, відеограм...
- вилучення чи конфіскація всіх контрафактних примірників творів, фонограм, відеограм чи програм мовлення
- Стаття 432 Цивільного кодексу. Захист права інтелектуальної власності судом

Авторське право

Пункт 4.7 Положення про спеціалізовану вчену раду

Якщо рада встановила, що здобувач використав ідеї та розробки, текстові запозичення, наукові результати та матеріали інших авторів без посилання на джерело, то рада знімає дисертацію з розгляду незалежно від стадії проходження без права її повторного захисту. У цьому разі заява про зняття дисертації з розгляду не приймається, а до МОНмолодьспорту надсилається рішення ради разом з авторефератом і стенограмою засідання.

Реєстрація прав

Державна реєстрація авторського права і договорів здійснюється відповідно до:

- Закону України «Про авторське право і суміжні права»
- Закон України “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі”
- Постанови КМУ від 27.12.2001р. № 1756 «Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір»
- Декрету КМУ «Про державне мито» (видача охоронних документів)

Реєстрація авторського права на твір

<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-п>

Заявка на реєстрацію авторського права на твір (подається до Мінекономрозвитку):

- а) заяву українською мовою, що складається за формою;
- б) примірник твору (оприлюднений чи неоприлюднений) у матеріальній формі;
- в) документ, що свідчить про факт і дату оприлюднення твору;
- г) документ про сплату збору за підготовку до реєстрації авторського права на твір;
- ґ) документ про сплату державного мита за видачу свідоцтва (після одержання заявником рішення про реєстрацію авторського права на твір)

Вимоги до оформлення матеріальної форми твору:

літературні письмові - в друкованому вигляді мовою оригіналу на паперовому або електронному носії;

усні твори - в друкованому вигляді чи у вигляді звукозапису;

комп'ютерні програми - у вигляді вихідного тексту (фрагментів вихідного тексту) програми;

музичні твори - у вигляді нотного запису або звукозапису;

аудіовізуальні твори - подається довідка державного підприємства "Національний центр Олександра Довженка" про передані на зберігання оригіналів творів;

твори образотворчого мистецтва, фотографічні твори - у вигляді фотографій розміром не менше ніж 9 x 12 сантиметрів

Вид збору

Розмір збору, нмдг

1. За підготовку до державної реєстрації авторського права	3,25
2. За підготовку до державної реєстрації договорів	4,25
які стосуються права автора на твір	
3. За внесення з ініціативи заявника змін і доповнень до заявки	0,5
4. За внесення змін до Державного реєстру свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір	0,5

1 нмдг = 17 грн

- Патент на корисну модель ідентичний із патентом на винахід за переліком об'єктів, але набагато привабливіший для заявників та власників, оскільки видається у короткий строк, без проведення кваліфікаційної експертизи і до корисної моделі не застосовується вимога патентоздатності «винахідницький рівень», а сума сплачуваних зборів для отримання патенту на корисну модель незначна (для винахідників – від 50 грн. (від 200 грн. - для отримання патенту на винахід))

ЗМІНА СТАВОК ЗА ДІЇ, ПОВ'ЯЗАНІ З ОХОРОНОЮ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

пропозиції Міністерства економічного розвитку і торгівлі України

На сьогодні

Пропонується

РЕЄСТРАЦІЯ АВТОРСЬКОГО ПРАВА

Підготовка до державної реєстрації (фіз. особи)
55,25 грн. **255 грн.**

Підготовка до державної реєстрації (юр. особи)
161,5 грн. **510 грн.**

ПРАВА НА ВИНАХІД І КОРИСНУ МОДЕЛЬ

Подання заявки на винахід
800 грн. **1 600 грн.**

Подання заявки на корисну модель
800 грн. **2 400 грн.**

Проведення кваліфікаційної експертизи заявки на винахід,
формула якого має один незалежний пункт
3 000 грн. **6 000 грн.**

Пропонується

Подання заявки на винахід (корисну модель) - **20%**
у формі електронної заявки до зборів

ОХОРОНА ПРАВ НА ТМ

Подання заявки на знак одним заявником
1 000 грн. **4000 грн.**

Додатково за кожний клас МКТП понад один

1 000 грн. **4000 грн.**

Додатково за включення до знака позначення, що відображує
назву держави "Україна"

6 000 грн. **24 000 грн.**

За опублікування відомостей про передачу права власності на знак
повністю

600 грн. **2 400 грн.**

Подання до заяви про визнання знака добре відомим в Україні

4 000 грн. **24 000 грн.**

Продовження строку дії свідоцтва на ТМ, власником якого є одна

Патентування

здійснюється відповідно до:

- Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»;
- Порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, затверджено Постановою КМУ від 23 грудня 2004 р. N 1716;
- Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель;
- Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель;
- Положення про Державний реєстр патентів України на винаходи;

Патентування

- Особа подає заявку до Державного підприємства "Український інститут інтелектуальної власності" (далі – Укрпатент): вул. Глазунова, 1, м. Київ-42, 01601, Україна.
 - Формальна експертиза заявки Укрпатентом після сплати збору за подання заявки.
 - Рішення про видачу патенту на винахід або корисну модель
 - Держпатент публікує у своєму офіційному бюлетені визначені ним відомості про видачу патенту після сплати збору за видачу патенту.
 - Держпатент здійснює державну реєстрацію патенту на винахід (корисну модель), для чого вносить до реєстру відповідні відомості.
 - Видача патенту у місячний строк після державної реєстрації патенту.
-
- Патент надає його власнику виключне право використовувати винахід або корисну модель на свій розсуд.
 - Патент надає його власнику право забороняти іншим особам використовувати винахід (корисну модель) без його дозволу

Платежі за патенти і свідоцтва

- За видачу патенту (деклараційного патенту) на винахід, деклараційного патенту на корисну модель, патенту на промисловий зразок для фізичних (юридичних) осіб, що постійно проживають (знаходяться) в Україні, - 1 неоподатковуваний мінімум доходів громадян (17 грн);
- Оплата збору за подання заявки протягом двох місяців після дати подання заявки, відповідно до «Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності», збір за подання заявки на винахід у повному обсязі від 800 грн.